

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opusculum Theologico-Canonicum De Sponsalibus

Kugler, Johann

Norimbergæ, 1705

Quæstio III. An fictè promittens Matrimonium, & sub spe illius deflorans virginem, teneatur corruptam ducere? Ex num. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40883

QUÆSTIO III.

*An fide promittens Matrimonium, &
sub spe illius deflorans virginem,
teneatur corruptam
ducere?*

Ex num. 2.

40. **N**egativam tenent pauculi, citanturque pro ea Perez, Ledesma, Antoninus, Bonacina. Affirmativa tenenda est, cum Sanchez multos citante, & agnoscente obligationem sub culpa mortali, l. 1. D. 10. n. 3. *Lessio l. 2. c. 10. dub. 3. Laym. l. 5. tr. 10. p. 1. c. 1. n. 11. Palao de Sponsal. Disp. 1. p. 2. num. 3. Pirrhing super tit. de Adult. n. 56. Gobat de Sponsal. num. 230.* Si vera fuit promissio, juxta eundem deflorator obligatur corruptam ducere etiam sub periculo exhæredationis, n. 335. Qui verò absque promissione stuprum intulit, tenetur constupratam, aut ducere (nisi gravia mala ex tali matrimonio prævideantur) vel juxta electionem constupratæ eandem dotare; aut dotem augere, ut Matrimonium competens, quale alias accepisset, obtineat. Spontè autem, sine vi aut inportunis precibus, & sine ulla promissione consentienti ad nihil rependendum obligatur. *Idem num. 208.* Præfatis authoribus accedit *Zoësius, Engel, König, Oberascher, Mastrius, apud hos Lugo, Molina, Dicastillo, Becanus, Tancredus, Pontius, Hurtadius, Cassen-*

Cassensis, Meratius &c. Prob. **Conclusio 1°.**
ex c. 1. de Adulter. ubi adducitur illud *Exodi*
22. v. 16. Si seduxerit quis virginem, nec-
dum desponsatam, dormieritq; cum ea, dota-
bit eam, & habebit eam uxorem. Prob. 2.

In omni contractu innominato, do ut des, facio
 ut facias, si una pars contractum impleverit, te-
 netur etiam altera ad implendum, quamvis fidele
 promississet, & fictionem probaret, quia nimi-
 rum ex iustitia tenebatur verè promittere, habere-
 que animum se obligandi. Ergo cum in præ-
 senti casu puella (idem est de honesta vidua)
 commodando corpus suum ex parte sua contra-
 ctum impleverit, & deflorator teneatur habere
 animum implendi, etiam tenebitur contractum
 implere, ducendo corruptam, ita ut teste Lay-
 manno in omni foro ad id compelli possit, quam-
 vis puella non promississet vicissim matrimonium,
 ut notat *Sanchez, Pirrhing & alij.* 3°. Talis
 Deceptor in foro externo compelletur corruptam
 ducere (tum nè ex sua malitia commodum re-
 portet, contra *c. Intelleximus 7. de Judic.*
 tum nè in commerciis humanis porta fraudibus
 pateat) ergo etiam in foro interno obligatur
 ad eam ducendam; cum hoc forum alteri confor-
 mari debeat, nisi illud falsæ præsumptioni innita-
 tur, ut probat *Sanch. l. 1. D. 5. n. 20.*

41. Ob. 1°. Talis deceptor non obligatur ex
 promissione, cum ea ficta, adeoque nulla sit; sed
 neque ex damno illato: quia illud potest alio
 modo compensare v. g. per dotem &c. ergo. R.
 Trans. Antec. N. Conseq. potest enim obligari

ex acceptatione copulæ, quæ sub conditione matrimonij contrahendi, & non aliter concessa erat, sicut quis obligatus esset domum extradere, pro qua pretium acceptasset, & illud consumpsisset. R. 2°. Talem obligari ex damno illato, pro quo non tenetur decepta aliam compensationem acceptare; tum quia aliud pro alio invito creditori solvi non potest. l. Mutuum 2. §. 1. ff. de rebus credit. tum quia puella tantum sub hac, & non alia conditione corpus suum commodavit; tum quia deceptio talis non potest perfecte compensari, nisi auferatur injustus dolus per matrimonium. R. 3°. Deceptorem obligari ex æquitate, qua tenebatur verè promittere, unde suo mendacio pernicioso mortaliter peccavit teste Sanch. l. 1. D. 9. n. 3.

42. Ob. 2°. Deceptor talis potest coram tertio protestari, quod precisè fictè promittat. Ergo saltè eo casu non obligabitur ad corruptam ducendam. R. C. Antec. N. Conseq. quia protestationem eam elidit, vel elidere tenetur per acceptationem copulæ. Ergo non minùs obligatur, quàm is, qui pro domo sua acceptaret pretium, licèt coram tertio protestaretur se nolle eam vendere.

43. Ob. 3°. Potest seductor seductam excedere nobilitate, vel divitiis. Ergo ad eam ducendam non obligabitur. R. 1°. C. Antec. D. Conseq. Non tenebitur, si seducta fraudem facilè advertere, vel suspicari poterat; quia sic censeretur in fraudem consentire juxta Reg. 86. J. in 6. C. Si non potuit ullo modo advertere, vel quia De-
cepto-

ceptoris conditionem ignoravit, vel quia hic talia signa dedit, ut illa prudenter credere potuerit, quòd non obstante conditione dispari in matrimonium assumenda sit, prout non rarò conditione dispares conjunguntur N. Conseq. Sic etiam Bonacinna *de Sponsal. Q. I. p. 2. n. I. § 2.* docet, de veris Sponsalibus, graviter illa obligare, licèt celebrata essent à nobili, vel divite, cum ignobili, vel paupere. R. 2°. Cum Lugone omnino probabile esse, posse talem alià viâ damnum compensare, si valde dispar sit, ne satisfactio, quæ fieret per sui traditionem in matrimonium nimis excedat debitum. Aliud est de matrimonio, in quo qualitas, vel mutatio non solet irritare matrimonium, sicut irritat Sponsalia.

44. Hic præterea notandum est, ex Sanchez, Lessio, Gobat, Pirrhing, Bonacinna &c. Deceptorem non obligari ad matrimonium. 1°. Si puella ab eo deflorata, etiam fornicetur cum alio: 2°. Si se finxit, aut jactavit virginem, & non fuit, imò juxta Pirrhing ex Lessio, quamvis se talem esse non jactasset; quia eo casu matrimonium esset nimis magna merces pro aliunde violatæ copula; nisi fortè mulieri ex denegato matrimonio nimis magna damna imminerent. 3°. Si aliam satisfactionem spontè acceptet. 4°. Si ex matrimonio tali grandia mala, & infausti exitus præviderentur. 5°. Si aliquod impedimentum dirimens interveniret; quamquam Lugo in *respons. moral. l. 6. c. 19.* & hunc secutus Gobat condemnaverit adolescentem ad puellam petita

H 5

dispen-

dispensatione ducendam ; in quarto cognationis gradu conjunctam.

45. Ob. 4. Inter Corruptorem & corruptam in præfenti casu, tantùm intercedit contractus in-nominatus, *dout des*. Atqui pro hoc non datur actio ad promissum, sed præcisè ad satis dare pro interesse *l. 5. in fin. ff. De præscriptis verbis, junctis Interpret.* Ergo corruptor non obligatur ad rem promissam, seu ad matrimonium. R. C. Maj. D. Min. Non datur actio ad promissum, quando damnum est per aliud reparabile C. Min. quando non est reparabile sicut hic N. Min. & Conseq.

46. Ob. 5. Si sola ficta promissio intercessisset, sinè defloratione, vel sola defloratio, sinè promissione, non daretur obligatio ad ducendum, sed ad sola damna reparanda. Ergo nec datur, si defloratio jungatur promissioni fictæ, habenti se ac si non adesset, cùm sit irrita. Conf. si quis successivè sic plures defloravit, ad nullam ducendam obligabitur ; cùm non sit ratio pro una potiùs, quàm pro alia. Ergo nec tenetur, si unam.

47. R. C. Antec. N. Conseq. quia ficta promissio, utpote irrita, se solâ in foro interno non obligat, quamvis sit peccaminosa, obligat autem ex rationibus n. 41. & n. 42. insinuatis, si sit deflorationi conjuncta. Sola defloratio (nisi juxta num. 41. coacta sit) etiam non obligat ad matrimonium ; si sit defloratæ voluntaria, quia *volenti non fit injuria Reg. 27. J. in 6.* Ad Conf. R. Quòd tali casu prima deflorata sit

fit potior jure, sicut est potior tempore R. 54.
F. in 6.

QUÆSTIO IV.

An Sponsalia juramento confirmata sic obligent, ut nisi prius per matrimonium ratum impleantur, non sit licitum Religionem ingredi?

Ex num. 2.

48. **R** Esp. Negativè. Ità *Suar.* tomo 2. de *Relig.* l. 2. de *Furam.* c. 12. à n. 14. *Sanch.* l. 1. D. 43. num. 3. ubi citatis plurimis, vocat sententiam verissimam. *Palau* de *Sponsal.* D. 1. p. 18. n. 5. *D. Schambogen* in sua *Hecatombe Dissertat.* 81. *Pirrhing*, *Canisus*, *Wagnerek* & hoc teste *Canonista* super cap. *Commissum* 16. de *Sponsal.* *Mastrius* *Disp.* 7. de *Matrim.* q. 10. n. 303. *Ilfung*, *Zoësius*, *König*; *Oberascher*, qui meritò excipit cum *Pirrhing*, dummodo copula carnalis cum *Sponsa* non intervenerit, ex cit. *Capit. commissum*. Citantur præterea *Covarruv.*, *Coninck*, *Guttierez*, *Pontius* &c. Contra *Navarrum*, *Ledesmam*, *Branccatum*, aliosq; paucos. *Prob. Ex Trident. Sess.* 24. de *Sacr. Matr.* c. 6. & ex c. *Verum* 2. & c. *Ex publico* 7. de *Convers. Conjugat.* Licitum est Religionem ingredi post ipsum matrimonium ratum, quamvis juratum, ut etiam constans est opinio apud